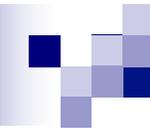

Χρόνος

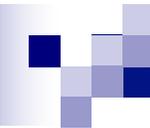
Αντώνης Κλάψης
Αναπληρωτής Καθηγητής
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ο χρόνος ως ενεργός παράγοντας του πολέμου

- Ο χρόνος στον πόλεμο αφορά ταυτόχρονα:
 - τον **ρυθμό κινητοποίησης** στρατών και πόρων
 - τον **ρυθμό μετακίνησης** και συγκέντρωσης δυνάμεων
 - τη **διάρκεια αντοχής** κοινωνιών και οικονομιών
 - την **ταχύτητα προσαρμογής** στρατών και κρατών
 - και, τέλος, το **timing** κρίσιμων αποφάσεων και επιθέσεων

-
- Η προσαρμογή, ως κεντρική έννοια, σημαίνει την ικανότητα:
 - να μαθαίνεις από αποτυχίες και επιτυχίες
 - να αλλάζεις δόγμα και επιχειρησιακές πρακτικές
 - να ενσωματώνεις νέες τεχνολογίες
 - να ανακατανέμεις πόρους
 - να μετατρέπεις τον χρόνο από περιορισμό σε πλεονέκτημα

Οι τρεις «χρόνοι» του πολέμου

■ Χρόνος κινητοποίησης

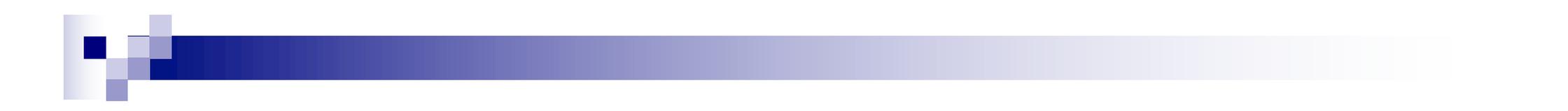
□ Πόσο γρήγορα ένα κράτος:

- καλεί εφένδρους
- συγκεντρώνει μονάδες
- μεταφέρει στρατεύματα και υλικά στο μέτωπο

■ Χρόνος μάθησης και προσαρμογής

□ Πόσο γρήγορα ένας στρατός:

- αναγνωρίζει ότι κάτι δεν λειτουργεί
- αντλεί συμπεράσματα, αλλάζει δόγμα, τακτικές, δομές

■ Χρόνος αντοχής

□ Πόσο καιρό μπορεί ένα κράτος να:

- αντέξει οικονομικά
- διατηρήσει κοινωνική συνοχή
- απορροφήσει απώλειες
- συνεχίσει την παραγωγή

Πτυχές προσαρμογής

- Στρατιωτική μάθηση
- Τεχνολογική προσαρμογή
- Πολιτική προσαρμογή

- Ιστορικά παραδείγματα

- Αμερικανικός Εμφύλιος

- Ρωσο-Ιαπωνικός Πόλεμος

- Βαλκανικοί Πόλεμοι

- Γερμανικός στρατός στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

Ιστορικά παραδείγματα

- Αμερικανικός Εμφύλιος
- Ρωσο-Ιαπωνικός Πόλεμος
- Βαλκανικοί Πόλεμοι
- Γερμανικός στρατός στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

Επεκτείνοντας την ερμηνεία

- Στον πόλεμο δεν νικά πάντα ο ισχυρότερος
- Νικά κι αυτός που μαθαίνει γρηγορότερα και προσαρμόζεται πρώτος
- Η προσαρμογή είναι ο πιο συχνά παραγνωρισμένος παράγοντας